

1.9. (1) sv. Jiljí

Postavení: opat

Úmrtí: s. VI/VII

Stručný životopis:

Z Atén připlul do Francie. U arlesského biskupa se dvě léta zdokonaloval v nauce církve a ve ctnostech. Pak se u řeky Garde od poustevníka Vardema učil, že nestačí žít v ústraní, že i tam je třeba bojovat proti náklonnostem ve vlastním srdci. Po čase Jiljí odešel do oblasti Nîmesa, kde jej při honu postřelil člen družiny visigotského krále. Král Jiljímu nabízel dary, které odmítl, a tak mu dal na onom místě vystavět klášter. Jiljí ty, kteří se k němu připojili, řídil jako opat, podle řeholních pravidel sv. Benedikta.

Atributy: laň, šíp

Patron: Korutan, Štýrsko, Třeboně; myslivců, pastevců, žebráků; laického hnutí „komunita Sant'Egidio“; vzýván při manželské neplodnosti, při rakovině, v pokušeních a proti falešnému studu při sv. zpovědi; u nás byl uváděn i jako patron kolonistů

Životopis pro meditaci:

CHUDOBA JAKO CESTA DO BOŽÍHO KRÁLOVSTVÍ

Pocházel údajně ze zámožnější rodiny v Athénách v Řecku. Možná již jako dítě slyšel o blahoslavenství chudých v duchu, kterým Ježíš přislíbil Boží království. Pravdou je, že šel cestou, na kterou se toto blahoslavenství vztahuje. Snaha o co největší zisky ovládala lidi tehdy jako dnes. Jiljí přesto od dětství vynikal svou štedrostí, která je připomínána příběhem o tom, jak cestou do školy svým svrchním oděvem obdaroval žebráka. Po smrti rodičů rozdal zděděný majetek a aby ušel vděčnosti, odplul do Gallie. Z této cesty je vzpomínána bouře, která poděsila i zkušené námořníky, ale Jiljího klid pramenil z důvěry v Boha.

Z přístavu v Marseille zamířil do Arles, kde přispěním biskupa Césaria po dva roky získával vzdělání v duchovní oblasti. Další jeho kroky vedly do lesnatého okolí řeky Garudy, kde se setkal s poustevníkem Vardemem, který byl nějakou dobu jeho učitelem. Za čas ale Jiljí odešel hledat větší samotu směrem na jih a usadil se v blízkosti pobřeží při ústí řeky Rhony v nimesském kraji. Za obydlí si zvolil jeskyni, u níž našel pramen. Příhodné místo, po jakém toužil, nezaručovalo však poklidné oddávání se modlitbě a prožíval zde mnohé duchovní zápasy. Tyto boje a modlitby údajně obětoval za svět z něhož odešel.

Legendární vyprávění o ochočené lani, jejímž mlékem se živil, z ní učinilo světcův výrazný atribut. Tato laň se stala i příčinou objevení Jiljího a jeho dalšího povolání.

Visigotský král Flavius Wamba se na lovu, při pronásledování laně, dostal k poustevníkově jeskyni, kde po zvířeti údajně některý z lovců vystřelil šíp, který však

zasáhl Jiljího, u něhož laň hledala ochranu. Příhoda měla pokračování v přátelství krále s poustevníkem, které vedlo k založení kláštera, v němž Jiljí dal mnichům řeholní pravidla sv. Benedikta. Klášter se stal požehnáním pro široké okolí. Jiljí přijal kněžské svěcení a vedl bratry jako opat. Aby se na klášter vztahovala apoštolská ochrana, putoval do Říma.

Další legendární vyprávění není věrohodné a není znám ani rok světceva úmrtí. Podle Fr. Ekerta se v r. 721 ještě vracel z Orleansu do kláštera zpustošeného od Arabů, ale podle martyrologia v té době již dávno nežil. Některé životopisy uvádí jeho úmrtí v blízkosti roku 700.

Kolem jeho kláštera vzniklo město Saint-Gilles. S šířením úcty sv. Jiljí také souvisí jeho zařazení mezi tzv. 14 pomocníků. V naší zemi mezi významné chrámy zasvěcené sv. Jiljí patří kostel na Starém Městě v Praze, založený kolem r. 1210 a další v Třeboni, uváděný za farní již r. 1280 (u něj je od r. 1367 klášter augustiniánů). Část světcových ostatků v r. 1356 obdržel Svatovítský chrám v Praze.

Předsevzetí, modlitba:

Zamyslím se nad významem dobrovolné chudoby a potřebou bojovat proti náklonnostem ve vlastním srdci.

Bože, Tys vedl svatého opata Jiljího, aby nám svým příkladem ukázal, jak žít podle evangelia; vyslyš naše prosby a dej, abychom uprostřed proměn tohoto světa toužili celým srdcem po tom, co nám připravil v nebi. Prosíme o to skrze Tvého Syna Ježíše Krista, našeho Pána, neboť on s Tebou v jednotě Ducha svatého žije a kraluje po všechny věky věků. Amen

(použito závěrečné modlitby breviáře)

Životopis zpracoval Jan Chlumský
celé dílo pokračuje na <http://sancti.catholica.cz/>